

การพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสตรี โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

The Development of Risk Management Strategies of Female Administrators in
Secondary Schools under the Office of the Basic Education

สาลิณี มีเจริญ¹, สุบิน ยुरารัช², อรรณพ จินะวัฒน์³

Salinee Mecharoen, Subin Yurarach, Annop Jeenawathana

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสตรี โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารสตรีตามภารกิจหลัก 4 ด้าน เรียงตามลำดับก่อนหลัง ได้แก่ (1) ด้านงบประมาณ (2) ด้านวิชาการ (3) ด้านบริหารทั่วไป และ (4) ด้านบริหารงานบุคคลตามลำดับ

2. กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสตรี โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. มี 2 ระดับ คือ กลยุทธ์ระดับนโยบาย มีจำนวน 9 ข้อ และกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ มีจำนวน 43 ข้อ สำหรับกลยุทธ์ระดับนโยบาย ได้แก่ (1) การพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน การบัญชี และงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ (2) การส่งเสริมคุณภาพของงานแผนงานและงานสารสนเทศ (3) การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในโรงเรียน (4) การเร่งรัดจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (5) การส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (6) การพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ทันสมัยและปลอดภัย (7) การสร้างความเป็นเลิศของงานพยาบาล งานประชาสัมพันธ์ งานสารบรรณ และงานธุรการ (8) การสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานบุคคล และ (9) การพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายและสถิติ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารความเสี่ยง, ผู้บริหารสตรี, มัธยมศึกษา

Abstract

The main purpose of this research was to develop the risk management strategies of the female administrators in secondary schools under the Office of the Basic Education Commission (OBEC). The major research findings were as follows:

1. The high risks of the female administrators in the secondary schools under OBEC consisted of (1) budget administration, (2) academic administration, (3) general administration, and (4) personnel administration respectively.

2. The female administrators' risk management strategies in the secondary schools under OBEC were divided into two levels comprising nine policy strategies and 43 operational strategies. The mentioned nine policy strategies consisted of (1) to develop personnel's effectiveness in financial,

¹ นักศึกษาระดับการศึกษาอวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

accounting and material management, (2) to promote the quality of planning and information management, (3) to build quality culture at school, (4) to rapidly enhance student-centered teaching and learning, (5) to encourage personnel to do educational research continuously, (6) to improve, develop, modernize and secure school's buildings, (7) to be excellent in nursing, public relations and administration works, (8) to assure in personnel management, and (9) to develop personnel in the sense of laws and children's rights.

Key words: Strategies, Risk management, Female administrator, Secondary Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้บริหารโรงเรียนมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อการรับนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการและนำไปปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องสามารถระบุ ประเมิน และวิเคราะห์ความเสี่ยงในการบริหารงานและสามารถจัดการกับความเสี่ยงต่างๆ ได้อย่างทันทั่วถึง เพื่อให้ผู้รับบริการ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักเรียน เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และผู้บริหารโรงเรียนจะสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงให้ได้ผลอย่างไรขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ที่โรงเรียนนำไปใช้

ความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษาอาจมีได้หลายด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย เป็นต้น (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2552) กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง จะต้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน (อุบล สุทนต์, 2548) โดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนจะต้องร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2543) ดังนั้น ผู้บริหารที่ดี จะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบและผลลัพธ์ในการตัดสินใจของตนเอง เพื่อป้องกันไม่ให้โรงเรียนได้รับผลกระทบของความเสี่ยง ที่อาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงได้ (เจนเนตร มณีนาถ และคณะ, 2548; วราพร อาสาพรประกิต, 2547)

สังคมกำลังให้ความสำคัญกับสตรีมากขึ้นในการประกอบอาชีพและวิชาชีพ (England, 1979; อนันต์ชัย คงจันทร์, 2547; กุลยา ธรรมจินดา, 2537) แม้ว่าสภาพสังคมไทยยังยึดติดกับค่านิยมเกี่ยวกับระบบอาวุโส และความเป็นเพศชายและเพศหญิง (อรพินท์ สฟโชคชัย, 2537) อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้บทบาทของสตรีเปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. ไม่ได้มีเฉพาะเพศชาย แต่พบว่า ผู้บริหารสตรีจำนวนมากได้เข้ามา

ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือผู้บริหารในหน่วยงานระดับต่างๆ และจากผลการวิจัยที่ผ่านมา (Dunbar & Kinnersley, 2011; Celikten, 2010; ธาริษา วัฒนเกส, 2552; วลัยพร ศิริภิรมย์, 2550; อนันต์ชัย คงจันทร์, 2547; กุลยา ธรรมจินดา, 2537) พบว่า เพศของผู้บริหารส่งผลต่อความสามารถในการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสตรีเริ่มเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการบริหารจัดการและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และมีตัวแปรหลายตัวที่ทำให้ผู้หญิงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เท่าเทียมกับผู้ชาย เช่น การยอมรับของเพื่อนร่วมงาน การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ เครือข่ายในการทำงาน ผู้ที่เป็นแบบอย่างในการทำงาน และลักษณะของงาน เป็นต้น

การศึกษาวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสตรีจะทำให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้บริหารสตรีให้มีคุณภาพต่อไป จากที่กล่าวมา ผู้บริหารสตรีมีบทบาทสำคัญ และกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้โรงเรียนสามารถแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วถึง และเพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิผลและเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อระบุความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ.
2. เพื่อประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงในการบริหารงานของผู้บริหารสตรี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ.
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสตรีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ.

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. ที่เป็นผู้บริหารสตรี จำนวน 207 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบฟอร์มการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง (2) แบบสอบถามผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (3) แบบฟอร์มการจัดอันดับความเสี่ยง และ (4) แบบตรวจสอบคุณภาพของกลยุทธ์ สำหรับแบบฟอร์มการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสนทนากลุ่ม ส่วนแบบสอบถามผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนำมาใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารสตรี การพัฒนาหรือการกำหนดกลยุทธ์พิจารณาจากผลการจัดอันดับความเสี่ยง และคุณภาพของกลยุทธ์ตรวจสอบโดยผู้อำนวยการเขตพื้นที่ทุกเขตในประเทศไทย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed-Methods Research) (Creswell & Plano Clark, 2007) โดยแบ่งขั้นตอนดำเนินการวิจัยออกเป็น 10 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อระบุความเสี่ยงตามภารกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านงบประมาณ (2) ด้านวิชาการ (3) ด้านบริหารทั่วไป และ (4) ด้านบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแบบฟอร์มการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยปรับปรุงข้อคำถามมาจากแบบสอบถามของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) และการระดมสมอง (Brainstorming) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนนำไปใช้ในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group)

ขั้นตอนที่ 3 ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีระดับเชี่ยวชาญที่เกษียณอายุแล้ว จำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน รวมจำนวน 15 คน เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง ปัจจัย

เสี่ยง และระบุความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ.

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาแบบสอบถามผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง โดยอาศัยข้อมูลผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในขั้นตอนที่ 3 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา (ที่เป็นผู้บริหารสตรี) ตอนที่ 2 แบบประเมินความเสี่ยง (ผลกระทบและโอกาสที่จะเกิด) และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน รวมจำนวน 5 คน ผลการวิเคราะห์ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.96

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน และตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency reliability) ของแบบประเมินความเสี่ยง (ตอนที่ 2) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient: α) ผลการวิเคราะห์พบว่า α มีค่าเท่ากับ 0.91

ขั้นตอนที่ 7 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคนที่เป็นผู้บริหารสตรี โดยดำเนินการใน 2 วิธี คือ เก็บข้อมูลด้วยตนเองและจัดเก็บทางไปรษณีย์ ผลการเก็บข้อมูลพบว่า ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 207 ฉบับ จากจำนวน 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.49

ขั้นตอนที่ 8 ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงในการบริหารงานของผู้บริหารสตรี โดยนำผลมาจัดอันดับความเสี่ยง โดยใช้แบบฟอร์มจัดอันดับความเสี่ยง และสร้างเมตริกซ์ความเสี่ยง (Risk matrix)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ขั้นตอนที่ 9 พัฒนากลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) กลยุทธ์ระดับนโยบาย และ (2) กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ พิจารณาจากความเสี่ยงที่มีผลกระทบ (Impact) และมีโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ในระดับสูง

ขั้นตอนที่ 10 ตรวจสอบคุณภาพของกลยุทธ์โดยผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในประเทศไทยจำนวน 42 เขต และจากการวิจัยพบว่า ได้รับผลการตรวจสอบคืนจำนวน 35 เขต คิดเป็นร้อยละ 77.80

2. ผลการประเมินผลกระทบ (ระดับความรุนแรง) และโอกาสที่จะเกิด (ความถี่) นำมาสร้างเป็นเมตริกซ์ความเสี่ยง (Risk matrix) เพื่อแปลผล และตัดสินใจ สำหรับการกำหนดกลยุทธ์พิจารณาจากความเสี่ยงที่มีผลกระทบสูงและมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ผลการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ผลกระทบ (ระดับความรุนแรง) และโอกาสที่จะเกิด (ความถี่) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. อันดับและระดับของความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารสตรี ตามภารกิจหลัก 4 ด้าน แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อันดับและระดับของความเสี่ยงในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารสตรี

ประเภท ของความเสี่ยง	อันดับของ ความเสี่ยง	รายการความเสี่ยง	ผลกระทบ (1)	โอกาส (2)	ระดับของ ความเสี่ยง (1) x (2)
ด้านที่ 1 ด้านงบประมาณ	1	เจ้าหน้าที่การเงินไม่มีความรู้เรื่องการเงิน	3.27	2.98	9.74
	2	ขาดเจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง	3.24	2.84	9.20
	3	เจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติงานล่าช้า	3.2	2.86	9.15
	4	แผนการใช้จ่ายเงินไม่มีประสิทธิภาพ	3.24	2.75	8.91
	5	สำนักพิมพ์ส่งหนังสือล่าช้า	3.18	2.76	8.77
	6	บุคลากรไม่พอ	3.14	2.68	8.44
	7	ระเบียบพัสดุไม่ทันสมัย	3.12	2.64	8.23
	8	ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผน	3.00	2.73	8.19
	9	ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ	3.16	2.59	8.18
	10	ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ	3.14	2.59	8.13
	11	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร	3.18	2.55	8.10
	12	เจ้าหน้าที่ไม่รอบคอบ	2.99	2.65	7.92
	13	การตรวจสอบพัสดุครุภัณฑ์ไม่เป็นปัจจุบัน	3.13	2.15	7.85
	14	ไม่มีการประเมินแผนปฏิบัติการใช้เงิน	2.19	2.69	7.82
	15	โรงเรียนไม่สร้างความตระหนักรู้ด้านความเสี่ยง	2.95	2.65	7.81
ด้านที่ 2 ด้านวิชาการ	1	ครูไม่นำงานวิจัยออกมาใช้	3.22	2.72	8.75
	2	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.03	2.80	8.48
	3	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่สมบูรณ์	3.18	2.65	8.42
	4	การนิเทศภายในไม่มีประสิทธิภาพ	3.13	2.68	8.38
	5	นักเรียนไม่สนใจทำข้อสอบ	3.12	2.67	8.33
	6	ครูไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย	3.15	2.63	8.28
	7	ไม่มีการประเมินผลการใช้สื่อ ICT	3.11	2.63	8.17
	8	ขาดการติดตามนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ	3.06	2.63	8.04
	9	ห้องสมุดไม่มีครูจบด้านบรรณารักษ์	3.05	2.63	8.02
	10	ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	2.99	2.68	8.01
	11	ข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน	3.06	2.59	7.92
	12	ครูไม่มีงานวิจัยในชั้นเรียน	3.08	2.53	7.79
	13	ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน	2.91	2.67	7.76

ประเภท ของความเสียง	อันดับของ ความเสียง	รายการความเสียง	ผลกระทบ (1)	โอกาส (2)	ระดับของ ความเสียง (1) x (2)
	14	ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ/ผลิตสื่อ	3.05	2.53	7.71
	15	ครูไม่เข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.13	2.44	7.63
ด้านที่ 3 ด้านบริหารทั่วไป	1	อาคารเก่าไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	3.14	2.77	8.69
	2	อุปกรณ์ขาดการบำรุงรักษา	3.16	2.61	8.24
	3	อุปกรณ์มีอายุการใช้งานเกิน10ปี	3.11	2.60	8.08
	4	ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	2.94	2.55	7.49
	5	สภาพแวดล้อมรอบโรงเรียนเป็นแหล่งอบายมุข	3.01	2.47	7.43
	6	สภาพอาคารเรียนมีจุดอับลับตาไม่ปลอดภัย	2.98	2.49	7.42
	7	การปฐมพยาบาลไม่มีประสิทธิภาพ	3.01	2.45	7.37
	8	ขาดครูพยาบาลวิชาชีพโดยตรง	2.96	2.45	7.25
	9	การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพ	3.00	2.35	7.05
	10	ขาดเจ้าหน้าที่งานสารบรรณ	2.97	2.34	6.94
	11	เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้งานสารบรรณ	3.00	2.31	6.93
	12	อันตรายจากไฟฟ้า	2.98	2.35	6.88
	13	ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย	2.88	2.38	6.85
	14	การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ล่าช้า	2.92	2.34	6.83
	15	ชุมชนเป็นแหล่งที่นักเรียนมั่วสุม	2.83	2.34	6.62
ด้านที่ 4 ด้านบริหารงาน บุคคล	1	การลงประวัติ กพ.7 ไม่เป็นปัจจุบัน	2.97	2.36	7.00
	2	นักเรียนมาสาย	2.99	2.29	6.84
	3	การบรรจุแต่งตั้งครูล่าช้า	2.82	2.41	6.79
	4	นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบ	2.98	2.25	6.70
	5	นักเรียนทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน	2.87	2.32	6.65
	5	ทะเลาะวิวาททั้งภายในภายนอกโรงเรียน	2.87	2.32	6.65
	6	งานบริหารบุคคลไม่มีประสิทธิภาพ	3.01	2.20	6.62
	7	เจ้าหน้าที่ทำงานผิดพลาด	2.77	2.26	6.34
	8	นักเรียนต้องการทดลองเสฟสิ่งเสฟติด	2.78	2.21	6.14
	9	การรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ทั่วถึง	2.77	2.21	6.12
	10	การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ล่าช้า	2.69	2.27	6.10
	11	นักเรียนโดดเรียนไม่เข้าห้องเรียน	2.83	2.15	6.08
	11	เจ้าหน้าที่ไม่รักษาระเบียบกฎเกณฑ์	2.67	2.28	6.08
	12	ผู้รักษาการแทนปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง	2.87	2.09	5.99
	13	ครูไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา	2.81	2.13	5.98
	14	นักเรียนได้รับการทำทนายจากเพื่อน	2.83	2.11	5.97
	15	ขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว	2.75	2.17	5.96

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ความเสียง 5 อันดับแรกในแต่ละด้าน เรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ (1) ด้านงบประมาณ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้เรื่องการเงิน ขาดเจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานล่าช้า แผนการใช้จ่ายเงินไม่มีประสิทธิภาพ และสำนักพิมพ์ส่งหนังสือล่าช้า (2) ด้านวิชาการ ได้แก่ ครูไม่นำผลงานวิจัยออกมาใช้ ครูไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่สมบูรณ์ การนิเทศภายในไม่มีประสิทธิภาพ และนักเรียนไม่สนใจทำข้อสอบ (3) ด้านบริหารทั่วไป ได้แก่ อาคารเก่าไม่เหมาะสมกับการใช้งาน อุปกรณ์ขาดการบำรุงรักษา อุปกรณ์มีอายุการใช้งานเกิน 10 ปี ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียนเป็นแหล่งอบายมุข และ (4) ด้านบริหารงาน

บุคคล ได้แก่ การลงประวัติ กพ.7 ไม่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องเหมาะสม (Appropriateness) (2) การนักเรียนมาสาย การบรรจุแต่งตั้งครูล่าช้า นักเรียนแต่ง ได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Advantage) (3) ความเป็นไปได้กายผิกระเปียบ และนักเรียนทำลายทรัพย์สินของทาง ในทางปฏิบัติ (Feasibility) และ (4) การยอมรับได้โรงเรียน (Acceptability) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ (1) กลยุทธ์ระดับนโยบาย จำนวน 9 ข้อ และ (2) กลยุทธ์ระดับมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. ของผู้บริหารสตรี มีคุณภาพ ปฏิบัติการ จำนวน 43 ข้อ ดังแสดงในตารางที่ 2

ครอบคลุมใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย (1) ความ

ตารางที่ 2 กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ. ของผู้บริหารสตรี

การบริหารตามภารกิจหลัก	กลยุทธ์ระดับนโยบาย	กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ
1. ด้านงบประมาณ	1.การพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน การบัญชี และงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ	1.ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมด้านการเงิน 2.ส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานกับหน่วยงานหรือโรงเรียนอื่นๆ 3.ขออัตราค่าจ้างเพิ่มโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4.แต่งตั้งกรรมการติดตามและตรวจสอบการเงิน 5.ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมระเบียบพัสดุใหม่ๆ 6.จัดอบรมการใช้ ICT งานพัสดุ 7.แต่งตั้งคณะกรรมการจำหน่ายพัสดุ
	2.การส่งเสริมคุณภาพของงานแผนงานและงานสารสนเทศ	1.ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมด้านการทำงานแผนงาน 2.จัดอบรมบุคลากรด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ
	3.การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในโรงเรียน	1.เชื่อมโยงและบูรณาการงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้สามารถดำเนินไปด้วยกันได้ 2.สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกแก่บุคลากรทุกระดับ 3. บูรณาการงานประกันคุณภาพให้เข้ากับภาระงานปกติของบุคลากรโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาช่วยในการขับเคลื่อน เช่น การจัดทำฐานข้อมูลการประกันคุณภาพของโรงเรียน เป็นต้น
2. ด้านวิชาการ	1.การเร่งรัดจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.จัดอบรมด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน นวัตกรรม ICT ที่เหมาะสำหรับการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.จัดการอบรมครูด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.วิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำคลังข้อสอบ 4.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การนิเทศภายในเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ 5.ขออัตราค่าจ้างครูวิชาเอกบรรณารักษ์และครูวิชาเอกแนะแนว จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 6.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในกับครูแนะแนวใน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จิตวิทยาวัยรุ่น และเพศศึกษา
	2.การส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1.จัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน/การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 2.กำหนดให้ครูมีงานวิจัยในชั้นเรียนคนละ 1-2 เรื่องต่อปี 3.จัดสรรทุนให้บุคลากรทำวิจัยระดับสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ 4.จัดประกวดงานวิจัยระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อชิงโล่รางวัลเกียรติยศ 5. สนับสนุนให้บุคลากรเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

การบริหารตามภารกิจหลัก	กลยุทธ์ระดับนโยบาย	กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ
3. ด้านบริหารทั่วไป	1.การพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ทันสมัยและปลอดภัย	1.ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ปลอดภัย สะอาด และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมใช้งาน 2.มีมาตรการตรวจสอบอาคารสถานที่ทุก 6 เดือน 3.มีการสาธิตการหนีไฟแก่บุคลากรในโรงเรียนกรณีเกิดเพลิงไหม้
	2.การสร้างความเป็นเลิศของงานพยาบาล งานประชาสัมพันธ์ งานสารบรรณ และงานธุรการ	1. จัดฝึกอบรมครูพยาบาลให้สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างมืออาชีพ 2.จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์การปฐมพยาบาล และเวชภัณฑ์ที่ทันสมัย 3.สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้ช่วยดูแลและเฝ้าระวังยาเสพติด 4.สร้างความเข้มแข็งและให้ความรู้กับนักเรียนด้านยาเสพติด 5.จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในงานสารบรรณและธุรการ 6.สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ไปฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในงานด้านการประชาสัมพันธ์
4. ด้านบริหารงานบุคคล	1.การสร้างเชื่อมั่นในการบริหารงานบุคคล	1. ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ กติกาอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและแจ้งบุคลากรทุกคนทราบอย่างทั่วถึง 2. พิจารณาความดีความชอบให้ความยุติธรรมกับทุกคนเท่าเทียมกัน 3.แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบอย่างโปร่งใสและทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการ 4.มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 2 คนในคณะทำงานบริหารงานบุคคล 5.ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาการแทนไปยังเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร 6.มีการประเมินเทสรองผู้อำนวยกาอย่างเข้มก่อนเข้ารับตำแหน่ง
	2.การพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายและสิทธิเด็ก	1.เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องกฎหมายและวินัยที่ควรทราบ และสิทธิเด็กที่พึงได้รับ แก่บุคลากรในโรงเรียน 2.เชิญผู้ปกครองมาร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียน เช่น กรณีนักเรียนมาสาย แต่งกายผิดระเบียบ เป็นต้น และถือปฏิบัติร่วมกัน 3.จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับครูที่ปรึกษา 4.ขอความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นช่วยกันดูแลและแจ้งข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน 5.จัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังให้นักเรียนรักและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

การอภิปรายผล

1. การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสตรี โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามภารกิจหลัก 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า ภารกิจหลักที่มีระดับความเสี่ยงสูงสุด คือ ด้านงบประมาณ สอดคล้องกับ เจริญ เจษฎาวัลย์ (2547) ที่พบว่า การบริหารการเงิน การจัดซื้อและการจัดหา และการบริหารงานพัสดุ เป็นความเสี่ยงที่สำคัญ ส่วนภารกิจด้านบริหารงานบุคคล มีระดับความเสี่ยงน้อยที่สุด

1.1 ด้านงบประมาณ พบว่า มีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่สูงมาก โดยเฉพาะเป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติ

หน้าที่ของบุคลากร แสดงให้เห็นว่า ความเสี่ยงที่เกิดจากบุคลากรขาดคุณภาพ ขาดความรู้ความสามารถ ขาดความรับผิดชอบ และขาดจรรยาบรรณ เป็นความเสี่ยงอย่างร้ายแรงขององค์กร (ธร สุนทรายุทธ, 2550) และในกรณีที่ระเบียบพัสดุไม่ทันสมัย หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ ล้วนเกิดจากบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพ (สิริกร สุทิน, 2549; สมนึก พรหมแก้ว, 2546)

1.2 ด้านวิชาการ พบว่า ครูไม่นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ประโยชน์ ไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การสอน และระบบอินเทอร์เน็ตไม่สมบูรณ์ ทำให้การสืบค้น

ของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนไม่มีความพร้อม จึงมีความจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต (ปรีศนน์ อุทร, 2550)

1.3 ด้านบริหารทั่วไป พบว่า อาคารสถานที่ที่เก่าทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา หรือมีอายุการใช้งานนานเกิน 10 ปี เป็นความเสี่ยงระดับสูงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนจะต้องบริหารจัดการและจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนรู้มากที่สุด (ยุพิน โดสารเดช, 2549; ขวัญใจ ตรีบุรุษ, 2548)

1.4 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า ความเสี่ยงส่วนใหญ่เกิดกับนักเรียน เช่น การมาสาย การแต่งกายผิดระเบียบ การทะเลาะวิวาทและทำลายทรัพย์สินของทางโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้น การบริหารจัดการโรงเรียนจะต้องเน้นให้นักเรียนเกิดความปลอดภัยมากที่สุด (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551)

2. กลยุทธ์ระดับนโยบายในการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารสตรี

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน การบัญชี และงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ งานด้านการเงิน การบัญชี และงานพัสดุเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ กฎหมาย และมีแนวปฏิบัติที่เป็นรูปแบบชัดเจน แต่จะมีการออกและแก้ไขระเบียบใหม่อยู่เสมอ จึงทำให้การปฏิบัติงานอาจเกิดความผิดพลาดได้ เพื่อให้การทำงานคล่องตัว บุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงต้องได้รับการอบรมและพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านเทคโนโลยี (สุรรัตน์ เอี่ยมกุล, 2542; เตือนใจ ดลประสิทธิ์, 2540)

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมคุณภาพของงาน แผนงานและงานสารสนเทศ การปฏิบัติงานทุกด้านจะต้องมีการวางแผน เช่น แผนพัฒนาบุคลากร แผนทางการเงิน เป็นต้น และในแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ตลอดจนมีฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ เพราะหากแผนไม่มีคุณภาพ หรือฐานข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้น บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับแผนและงานสารสนเทศจะต้องมีความรู้ และความเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในโรงเรียน การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องจำเป็น ดังนั้น ในการบริหารงานเพื่อไม่ให้มีความเสี่ยง โรงเรียนอาจกำหนดให้มีการบูรณาการการประกันคุณภาพภายในให้เข้ากับงานปกติ เพราะจะทำให้เห็นว่าการประกันคุณภาพไม่ใช่การนำงานมาเพิ่มให้กับบุคลากร แต่เป็นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Schumacher, 2011)

กลยุทธ์ที่ 4 การเร่งรัดจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นความเสี่ยงแบบหนึ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ การจัดการเรียนการสอนที่ดี มีคุณภาพ และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ครูผู้สอนจะต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถสอนได้ตามศักยภาพผู้เรียน ด้วยการให้นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ขวัญใจ ตรีบุรุษ, 2548; สุรพงศ์ ขวัญศิริ, 2541)

กลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครูไม่นำผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นความเสี่ยงที่ต้องเร่งดำเนินการ จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมา งานวิจัยที่เกิดจากครูหรือผลงานทางวิชาการของครูด้านการวิจัยมีน้อยมาก (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554) ดังนั้น โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีความสนใจในการทำวิจัย เช่น การจัดทุนสนับสนุนการวิจัย การจัดการประกวดผลงานวิจัย การนำงานวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ การสนับสนุนให้เผยแพร่ผลงานวิจัยออกสู่สาธารณชน การใช้ผลงานวิจัยเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ทันสมัยและปลอดภัย อาคารเรียนและอาคารประกอบภายในโรงเรียน มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงได้ง่าย โดยเฉพาะอาคารที่สร้างมานานเกิน 10 ปี ย่อมมีการชำรุด เสื่อมสภาพ และไม่ปลอดภัย เช่น สายไฟฟ้าท่อน้ำประปา อุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ และใส่ใจในการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา เพราะหากดูแลไม่ดี อาจเกิดอันตรายกับนักเรียนจำนวนมากได้

กลยุทธ์ที่ 7 การสร้างความเป็นเลิศของงานพยาบาล งานประชาสัมพันธ์ และงานธุรการ การบริหารจัดการที่ไม่มีคุณภาพในงานพยาบาล งานประชาสัมพันธ์ และงานธุรการ เป็นความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้โดยตรงเรื่องการปฐมพยาบาลถือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญ เพราะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนที่เป็นผู้รับบริการ ส่วนงานประชาสัมพันธ์ หากทำได้ไม่ดี หรือไม่มีประสิทธิภาพ จะทำให้หน่วยงานภายนอก ชุมชน หรือสังคม ขาดความเชื่อมั่นในการบริหารโรงเรียน (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554) ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ สำหรับงานสารบรรณและงานธุรการ หากจัดการไม่เป็นระบบ เอกสารสำคัญอาจเกิดการสูญหายและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการบริหารจัดการได้ (สมนึก พรหมแก้ว, 2546)

กลยุทธ์ที่ 8 การสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานบุคคล การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ถือว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน แต่จากผลการวิจัยพบว่า ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม โรงเรียนจะต้องมีแนวทางที่ชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรมในการบริหารจัดการและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความสามัคคี ดังนั้น การทำงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับบุคคลจะเน้นให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา

กลยุทธ์ที่ 9 การพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายและสิทธิเด็ก การที่บุคลากรในโรงเรียนไม่ทราบกฎหมายและสิทธิที่นักเรียนควรจะได้รับเป็นความเสี่ยงรูปแบบหนึ่ง เพราะความไม่รู้หรือไม่เข้าใจย่อมนำไปสู่การบริหารจัดการที่ไม่มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจะต้องได้รับการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิต่างๆ ของนักเรียน เพื่อช่วยดูแลและคุ้มครองให้นักเรียนปลอดภัยและได้รับสิทธิตามสมควร ดังนั้น การประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

และชุมชน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน (ขวัญใจ ตรีนุช, 2548)

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นผู้บริหารสตรีควรนำกลยุทธ์ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงาน โดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปกำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

2. กลยุทธ์ระดับนโยบายในการบริหารความเสี่ยง 9 ข้อ เป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาด (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษ) เพราะเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงในงานภารกิจหลัก 4 ด้านที่ทุกโรงเรียนจะต้องใช้ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. นอกเหนือจากตัวแปรเพศที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงที่ค้นพบ อาจมีตัวแปรอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรงเรียน เช่น พฤติกรรมของผู้บริหาร ประสบการณ์ของผู้บริหาร คุณวุฒิและวัยวุฒิของผู้บริหาร เป็นต้น ดังนั้น การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผลและเกิดประสิทธิภาพควรนำตัวแปรดังกล่าวมารวบรวมพิจารณาด้วยในการวิจัยครั้งต่อไป

4. สพร. อาจพิจารณานำสารสนเทศที่ค้นพบจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสตรี เช่น การจัดอบรมผู้บริหารสตรีมือใหม่ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในด้านแนวคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาทุกคนที่ช่วยกรุณาตรวจสอบคุณภาพกลยุทธ์จนทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงตามแผน และผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อวงการบริหารการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ธรรมจินดา. (2537). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของสตรีในการจะก้าวขึ้นสู่ระดับผู้บริหารของบัณฑิตสตรีจุฬาลงกรณ์ ปีการศึกษา 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญใจ ตรีบุรุษ. (2548). การบริหารโรงเรียนเทศบาลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้ความเป็นเลิศในเขตการศึกษา 3 และ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจริญ เจษฎาวัลย์. (2547). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจนเนตร มณีนาถ และคณะ. (2548). การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร: จากหลักสูตรสู่ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไพนอลการพิมพ์.
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เดือนใจ ดลประสิทธิ์. (2540). สภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธร สุนทรายุทธ. (2550). การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธาริชา วัฒนเกส. (2552). ผู้หญิงยุคใหม่ใส่ใจเรื่องเงินๆ ทองๆ. ประชาชาติธุรกิจ, วันที่ 10 สิงหาคม 2552, ปีที่ 33 ฉบับที่ 4129.
- ปรีศนัท อาท. (2550). การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนในฝัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพิน โตสารเดช. (2549). สภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วราพร อาสาพันธ์ประกิต. (2547). การบริหารความเสี่ยงของโครงการการให้คำปรึกษาและติดตั้งระบบสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัยพร ศิริภิรมย์. (2550). การวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก พรหมแก้ว. (2546). การบริหารงานธุรการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริกร สุกิน. (2549). การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านงบประมาณเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรพงศ์ ขวัญศิริ. (2541). การศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตพื้นที่การศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุศักดิ์ ปาเฮ. (2543). สุ่มติการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. วารสารวิชาการ. 3 (6), 70 – 47.
- สุริรัตน์ เอี่ยมกุล. (2542). การศึกษากระบวนการพัฒนานุเคราะห์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนันต์ชัย คงจันทร์. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าในอาชีพและอุปสรรคในการทำงานของผู้บริหารสตรี. Chulaongkorn Review, 13 (49), 77-92.
- อุบล สุทนะ. (2548). การบริหารการจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร. กรุงเทพฯ: ไพนอลการพิมพ์.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2537). โครงการส่งเสริมและศึกษาศักยภาพสตรีในการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานพัฒนาหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

Celikten, M. (2010). *Attitudes toward women school administrators in Turkey*. Education, 130 (4), 531-539.

Creswell, J.W., & Plano Clark, V.L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks: Sage.

Dunbar, D. R. & Kinnersley, R. T. (2011). *Mentoring female administrators toward leadership success*. Delta Kappa Gamma Bulletin, 77 (3), 17-24.

England, P. (1979). Women and occupational prestige: a case of vacuous sex equality. *Journal of Women in Culture and Society*, 5 (2), 252-265.

Schumacher, G. (2011). Key factors for successfully implementing and sustaining quality improvement in K-12 education. *Journal for Quality & Participation*, 33 (4), 17-20.